

Πρεσβεία θ' ανακατευτή στὸ τάδε τὸ ζήτημα, καὶ ραχατεύει ἡ πέτσα. Ἐχει, βλέπεις, καὶ τὰ πολιτικά της ἡ πέτσα. Εἶναι κι αὐτὰ βυζαντινή μας κληρονομιά. Αἰώνες πρὶ νὰ φανῇ ὁ δεύτερος διώκαμέτης, γύριζαν οἱ μακαρίτηδες τὰ μάτια τους κατὰ τὴ Δύση, καὶ τὴ ζητούσαν σὰν φωμὶ τὴ βοήθεια. «Ολος ἥρχουνταν ἡ βοήθεια, κι ὅλο δὲν ἔφτανε. Κάποτες τὴν ἔχαναν τὴν ὑπομονή τους, καὶ φωνάζανε «μὰ ποῦ εἶναι αὐτὴ ἡ βοήθεια;» Τὴ Δύση, πάλι δὲν ἔλεγε ὅχι. Τοὺς ἔλεγε ὅμως, «δῶσετε μου πίστη καὶ σᾶς δίνω πατρίδα». Πολὺ σωστά. Ἐμεῖς γυρεύαμε ψυχικό. Αὐτοὶ ἔλεγαν, ὅχι, νὰ τὸ κάμουμε ἀλλοι βερίσι.

Θὰ μοῦ πῆγε πῶς κατόπι, σὰν πῆγε νὰ μᾶς πνῆξῃ πλημμύρα, βρεθήκανε Φράγκοι ποῦ ἔδωσαν ὅχι βοήθεια, μόνο τὴ ζωὴ τους γιὰ τὸ ἔθνος ποῦ πρωτέρετε στὴ γῆς τὸν ἀνθρωπισμό. Αὐτοὶ τὸν εἶχανε στὸ ἀλήθεια τὸν ἀνθρωπισμό. Εἶτανε μεγαλύτεροι, ὅχι ἀπὸ μᾶς, ποῦ μήτε σπολλάτη δὲν εἴπαμε ποτὲ τοὺς Ἑβραίους, τοὺς Φοινίκους, καὶ τοὺς Ἰνδούς, ποῦ μᾶς ἔδωσαν τὰ πρώτα τους φῶτα, μόνο κι ἀπὸ τοὺς πατριώτες τους, ποῦ γύρεθαν ἀλλοι βερίσι. Αὐτοὺς τοὺς ἔστειλε ὁ Θεὸς νὰ μᾶς δεῖξουν τὶ θὰ πῆ λησμονὰ τοῦ ἐγώ. Οσοι ἀπὸ μᾶς κατέβηκαν ἀπὸ τὰ βουνὰ μὲ τσαρούχια καὶ μὲ κάπιες, τὸ γνωρίζαν αὐτὸς τὸ μυστήριο. Μὰ οἱ πέτσες ποῦ φοροῦσαν τὶς γοῦνες, ἔνα πρᾶμα μυριστηκαν, πῶς ἔρχεται κάποτες καὶ ἔνηντι βοήθεια.

Α μὲ καλορωτήσης, θὰ σου πῶ πῶς αὐτὸς ὁ Φιλελληνισμὸς, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, μᾶς ἔκαμε μεγάλο κακό μᾶς ἔκαμε νὰ προσμένουμε ἀπὸ ἀλλονούς τὴ δουλειά μᾶς. Πές του τοῦ πατριώτη ποῦ περνάει ἀπὸ μπρός σου, νὰ μὴν κατέβῃ στὸ «τσαρσί» αὐτοῦ, μόνο νὰ σ' ἀφήσῃ ἐσένα νὰ τοῦ πουλήσῃς τὰ τοίτια του, καὶ θ' ἀνατριχιάσῃ ἡ πέτσα του. Τὶς δουλειές τοῦ τόπου του διώμας πρέπει νὰ τὶς βολέψῃ ὁ ξένος. «Πῶς γίνεται νὰ κιδυνέψῃ, ὅχι πιὰ τὴ ζωὴ του, μὰ καὶ τὸ ἔχει του γιὰ τὸν τόπο του! Καὶ τὶς κατάλαβε νὰ καλοπεργάρῃ, λέει, δ τόπος, κι αὐτὸς νὰ στερεῖται! Τὶς καινούριες θεωρίες εἶναι πάλι αὐτές! Βοήθεια, βοήθεια, φίλε μου. Εὔρωπη, διπλωματία, πρεσβείες. Τὸ κάτω κάτω δὲ γυρεύουν πιὰ καὶ τὴν πίστη μᾶς. Γυρεύουν ίως κατιτὶς πιὸ χειροπιαστὸ, μὰ ὑπομονὴ ἀγοράζεις ἀπὸ τώρα ἔνα σπιτόποτο καὶ παρηγορίσας μὲ τὰ κέρδη ποῦ θὰ μαζέψῃς δταν ἔρθουν καὶ θρονιαστοῦν ἔδω πέρα.

Καὶ τούτη λοιπὸν ἡ ἔθνική μᾶς ἵδεα καταντάει βαστερα βαστερα στὸ Ἑγώ. Ἐκεῖ καταντοῦν δλα μᾶς. Ἐκεῖ εἶναι τὸ φαρμάκι ποῦ μᾶς θανατώνει κάθε ἐλπίδα γιατὶ μᾶς θανάτωσε καὶ τὴν ἀρετὴ,—δὲ λέω τὴ χριστιανικὴ τὴν ἀρετὴν ποῦ μᾶς φέρνει στὸν Παράδεισο, μόνο κείνη ποῦ μᾶς κατεβάζει στὰ βάθια τῆς φτώχειας, τῆς κακοπέρασης, τῆς σφαγῆς καὶ τῆς φωτιᾶς, ώσπου νὰ μαζευτῇ ἡ στάχτη ποῦ χρειά-

ζεται γιὰ νὰ φυτρώῃ ξανανιμένος, περήφανος, καὶ λαμπροστόλιστος Φοίνικας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Ωροδοφωτισμένα ἐσεῖς παράδυρα
Ποὺ φέγγετε στῆς νύχτας τὸ σκοτάδι,
Εἰκόνες ἀπὸ φῶς κι ἀπὸ μυστήριο,
Καλόβουλα καὶ εἰρηνικὰ σὰ χάδι.

Πόσες φορὲς τὸ μάτι μου σᾶς ζήτησε,
Πόσες φορὲς σᾶς γέλασε ἡ ψυχὴ μου.
Γιὰ τὸν καημόνιος, ποὺ φέγγετε παρήγορα,
Πόσες εἰπα φορὲς τὴν προσευχὴ μου.

Μοῦ φαίνεστε λιμάνι κάποιο ἀτάραχο
Μ' ὅλες τὶς γλύκες καὶ τὶς καλοσύνες,
Ωροδυτές, ποὺ εἴστε τὰ ρόδινα καμόγελα
Μέσα στῆς νύχτας τὶς βαθειές γολῆνες.

Καὶ τὶς χαρές, ὅπον μ' ἀγάπη κρύβετε
Απὸ τῶν πολλῶν τὰ μάτια, τὶς ζηλεύω.
Πόσες φορὲς στὸ φέγγος σας τὸ ρόδινο
Τὴν εὐτυχία, θαρρῶ, πάς ἀγναντεύω.

Ωροδοφωτισμένα ἐσεῖς παράδυρα,
Ποὺ φέγγετε στῆς νύχτας τὸ σκοτάδι,
Εἰκόνες ἀπὸ φῶς κι ἀπὸ μυστήριο
Ποὺ δνάβουνται στὸν κόσμο κάθε βράδυ.

Γενεύη.

ΜΕΛΙΠΩ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

«NEUGRIECHISCHE ERZÄHLUNGEN». «Ἐνα βιβλίο, ποὺ μέσα του κλεῖ πολύτιμα πετράδια τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας, χαρίστηκε τελευταῖα στὰ Γερμανικὰ γράμματα ἀπὸ τὸν κ. Κάρολο Ντίντριχ. Ο τίτλος του «Νεοελληνικὰ δηγήματα» καὶ ἔχει μέσα του Λάμπρου Αστέρη «Τὸ τάξιμο», τοῦ Αργύρη «Ἐφταλιώτη τὸ «Μαρίνο Κονταρά», τὴν «Ἄγγελικα» καὶ τὴν «Μαζώχτρα», τοῦ Καρκαβίτσα τὴν «Φλογέρα», τοῦ Κρυστάλλη «Τὰ μάρμαρα», τοῦ Κώστα Παρορίτη τὸν «Κουτσοβασίλη» καὶ τοῦ

Βλαχογιαννη τοὺς «Ἐκάτης ἔρωτες», ποὺ δ Ντίντριχ τοὺς μεταφράζει «Die Naihvandlerin», δηλ. «Ἡ νυχτοβάτισσα».

Στὸν ἐνθουσιώδικο πρόλογό του δ. κ. Ντίντριχ ζουγκράζει πολὺ φωτεινὰ τὴ σημερνὴ ἔθνική μας κατασταση, δίνει ἔναν καθαρὸ ὄρισμὸ τοῦ ἀγώνα μας καὶ δείχνει τὸ ξάπλωμα ποὺ τώρα τελευταῖα πῆρε ἡ Ἰδέα. «Αναλύνοντας ἔνα τὰ δηγήματα, ζεχωρίζει σ' αὐτὰ τὸν ἀληθινὸ Ρωμαϊκὸ χαραχτήρα μ' ἐπιδρασες Σλάβικες καὶ Ρωμανικὲς (Romain) καὶ τοὺς δίνει μιὰ ζεχωριστὴ θέση στὴ συγκαιριτικὴ Νεοελληνικὴ φιλολογία, βρίσκοντας πῶς κλειστεῖ τὴν ψυχὴ τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ σὲ καλλιτεχνικὴ μορφὴ μὲ κάπια χρωματικὰ αἰστηματικοῦ ιδεαλισμοῦ ποὺ τοῦ θυμίζει τὸ Schiller.

Ο κ. Ντίντριχ στὸν πρόλογό του χαραχτηρίζει μὲ λίγες χτυπητὲς γραμμὲς τὸ κάθε δηγήμα τῆς συλλογῆς του. Τὴν τραγικὴν ιστορία τῆς «Μαζώχτρας» τὴ λέει «μιὰ στὸ Κρητικὸ μεταφρασμένη Cavalleria rusticana». Αράπικο, λέει, αἷμα χοχλάζει στὶς φλέβες τῶν παιδιῶν τῆς Κρήτης—τὸ αἷμα τὸ κληρονομημένο ἀπὸ τοὺς "Αράβες καταχτητὲς" (826 - 963). «Αντίκρια στὴ φρενιασμένη ζήλεια τῆς «Μαζώχτρας» σταίνει μὲ τὴ «Φλογέρα» τὸ γλυκὸ ειδύλλιο τῆς συζυγικῆς πίστης. Καὶ τὰ δύο τὰ βρίσκει ταιριασμένα στὴν ίστορία τοῦ «Μαρίνου Κονταρά». Τὸ «Τάξιμο» μὲ τὴ σκοτεινὴ του μοιρολατρεία τοῦ θυμίζει τὰ τροικερὰ παραδείγματα τοῦ μετοχρονιατικοῦ φραντισμοῦ. Τοῦ Κρυστάλλη «Τὰ μάρμαρα» τὰ βρίσκει ἔνα ἀληθινὸ ἀριστουργηματάκι τέχνης. Συγγενικό του στὴ δύναμη τῆς τέχνης, καὶ ἴσως τὸ τελειότερο σκίτσο τῆς μικρῆς συλλογῆς, βρίσκει τὴ «Νυχτοβάτισσα» ποὺ ἀφίνει, λέει, δυνατὴ ἐντύπωση στὸ διάβασμά της. Ζεχωριστὰ μιλάει γιὰ τὸν Εφταλιώτη καὶ τὸν Καρκαβίτσα, τονίζοντας τὴ σοφαρή τους δουλειὰ γιὰ τὸ ξάπλωμα τῆς Δημοτικῆς.

Τὰ δηγήματα τοῦτα ἔχουν πρωτοδημοσιευτεῖ στὸ περιοδικὸ «Aus fremden Zungen» («Ἀπὸ τὶς ξένες γλώσσες»).

Πάτρα.

ΜΟΙΡΙΤΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ (μὲ εἰκόνες τοῦ κ. Ν. Λύτρα).

—Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ (μὲ εἰκόνες τῆς Κασσοφίας Λασπαρίδη). Τυπώθηκε στὴ Λόντρα, σε διαλεκτὸ χαρτὶ καὶ εἶναι καλλιτεχνικὰ δεύμενο. Πουλιέται στὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς «Εστίας» δρ. 3,50.

ΜΙΑ ΑΠΟΚΡΙΣΗ*

Καὶ γιὰ νὰ προγωνίσω στὸ «Δωδεκάλογο», εἶναι ποίηση λ. χ. τούτο ποὺ ἀνοίγει τὸ «Θάνατο τῶν θεῶν»;

* Εστησα κι ἀπὸ ὅσους τόπους πέρασα, σὲ ναοὺς ἀγνάντια, τὸ τοσαντήρι, γνώρισα τὴν ἐκκλησιά, τὸ ντεῖαμ, τὸ μοναστήρι, κι ἀλλαξα γοργὰ καὶ χτυπητὰ λόγια μὲ πιστοὺς καὶ μὲ λευτεῖς, μὲ εἰδὸν δρθεινὸ οἱ βασιλικές, καὶ ξεράχτισα σὲ λαῦρες καὶ σὲ σκῆπτρες· καὶ πατοῦ, ἀπὸ τῶν Ἐλλήνων τὰ συντρίμματα ὃς τὴ μυριοστόλιση παγόδα, μάρισα κι ἀπόκοντα ξεφύλλισα τῆς λατρείας δλα τὰ ρόδα. Ξένος ἔμεινα κι δουλάβωτος ἀπὸ σέβας, δέσηη, τάμα·

* Η ἀρχὴ στὸν ἀριθ. 380.

εῖμ' ἔγδο τῶν ἀθεων δ προφήτης καὶ ἡ ζωὴ μου εἶναι τὸ θάῦμα· καὶ μονάχα μιὰ φορὰ στὴν Πόλη μέσα μ' ἀγγικες ιερὴ καὶ ἐμὲ λαχτάρα· καὶ μοῦ τὴν φύσης ἔσσν, γνήτισσα γυναίκα ζεμαλλιάρα, καὶ τὸ τρέξιμό σου τὸ τρελλὸ μέσο στὸ τρίστρατα καὶ μέσα στὰ καντούνια· πίσω σου οὐρλιασμα σκυλλιῶν, γνῶρα σου παιδιῶν πετροβολήματα, κι ὅχλος, καὶ σου χνύπας τὰ κουδούνια· ποιὰ στιγμὴ νὰ σ' ἔσπειρε βλαστήμας, ποιᾶς δργῆς βάσταξ' ἔσενα μήτρα, σκύβαλο τὸν κόσμον μὲ ἀποκόμματο, ποὺ εἴσαι ἡ Σίβυλλα, ἀπαρητρα; Κ' ἔκραζες· «Φωιά! νὰ κάψω τὴν Παράδεισο!» καὶ ἔκραζες· «Νερό! τὴν Κόλαση νὰ σφύσω!»

— γιὰ νεκροὺς ἡ πλάση διὰ μήν τους κλαίῃ! — ὡς οἱ πηγὲς οἱ ὀδύσσωτες τῆς Σκέψης, οἱ ἀσυρνέφιαστοι τῆς Τέχνης οὐραροί, οἱ Ἀθάρατοι καὶ οἱ Ωροῖ.

Κ' εἶναι τῆς Ἀλήθειας οἱ διδάχοι, τῆς Ὁμηρούδας οἱ πιστοί, γεροί, ἀπείραχτοι, δλο νέοι, καὶ ήδη ποὺ σου δίνονται νὰ τὸν καρῆς πάντα μέσο στὸ δρόσος καπτοιον ἀπρίλη· οἱ Ἀθάρατοι καὶ οἱ Ωροῖ.

· Απὸ τὸν γιαλοὺς τῆς Ἰωνίας κι ἀπὸ τῆς Ἀθήνας τὸν ἀέρα ποὺ δλα πνέματα τὰ κάνει καὶ πιστώνει, κι ἡ Σοφία, δ. Λόγος, δ. Ρυθμός· οἱ Ἀθάρατοι καὶ οἱ Ωροῖ.

Κ' εἶναι οἱ Πλάτωνες, καὶ πίσω τους, τῆς Ἰδέας ηρωες, οἱ φιλόσοφοι, κ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ "ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ,"

ΑΡΙΘΜ. 1.

Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ "ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ, ΠΡΩΤΕΣ ΣΚΕΨΕΣ.

Μια βραδειά, στις 17 του Γεννάρη, μαζευτήκαμε ιάμποσοι φοιτητές από διάφορες Σχολές του Πανεπιστήμιου για να θέσουμε τις βάσεις κάποιου Σύλλογου που να έργαστη για τη ζωντανή μας γλώσσα.

"Υστερ" από άρκετή συζήτηση κρίθηκε καλό να ξαναταμωθούμε και πάλι για να συζητήσουμε τελειωτικά τὸ σχέδιο καταστατικοῦ που άναλαβαν νὰ καταστρώσουν τρεῖς ἀπ' ὅλους μας πάνω στὶς γνῶμες ποὺ εἶχαν ριχτῇ στὴ μέσην ἀπὸ διάφορους.

Σὲ λίγες μέρες τὸ σχέδιο εἴταν ἔτοιμο : "Ἐνα Πραχτικό Γενικό, καθὼς τὸ εἶπαμε τότες, ποὺ σὲ λίγα λόγια εἶχε μέσα σχεδὸν ὅλα τὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὰ δόποια γίνηκε τὸ κατοπινὸν καταστατικό.

ΤΟ «ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΑΧΤΙΚΟ».

Σὲ δεύτερη συνάθροιση συζήτηθηκε τὸ Πραχτικό κ' ὑπογράφηκε ἀπ' ὅλους. Τὴν ἴδια βραδειὰ σύμφωνα μ' αὐτὸν ἐκλέχτηκαν γιὰ Ἐπιτροπὴν οἱ : Μάνος Βατάλας, Κωστῆς Χαριτάκης καὶ Μίλτος Κουντουρᾶς.

"Ἄφοῦ λοιπὸν θέσαμε τὶς βάσεις αὐτές, ἀρχίσαμε πὰ νὰ συναθροιζόμαστε ταχτικὰ κάθε Κυριακή, παίρνοντας κάθε μέρα καινούργιο θάρρος ἀπὸ τὸ δόλενα μεγάλωμα τοῦ συντροφικοῦ μας κύκλου.

Η «ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ».

"Η Ἐπιτροπὴ ὑστερ" ἀπὸ ἔνα σχεδὸν μῆνα βλέποντας πῶς τὰ μέλη αὐξήθηκαν ἀρκετά καὶ πῶς εἶναι καιρὸς πὰ νὰ ξανουχτοῦμε καὶ νὰ γνωριστοῦμε καὶ μὲ τοὺς ἄλλους συνάδερφους πού, φυσικά, δὲν μποροῦσαν ὅλοι νὰ ξέρουν τὴ συντροφιά μας, πρότεινε μιὰ μέρα τὴ σύσταση τῆς «Φοιτητικῆς Συντροφιᾶς».

"Η πρόταση ἔγινε δεχτὴ κ' ὑστερ" ἀπὸ λίγες μέρες ή Ἐπιτροπὴ ἀφοῦ συδουλεύτηκε καὶ μερικούς

ὅλοι οἱ γάλτες καὶ τῶν "Ολυμπιῶν οἱ πλάστες" οἱ "Αθάνατοι κ" οἱ "Ωραῖοι."

«Τὴ στερηὴ πατρίδα τους τὴν παρατὰν ἀπὸ φύσημα διωγμένοι δρμητικάτο, γύντοι γίνονται κ' Ἐβραῖοι, δόμως πάντα, κ' ἐρμοσοπίτες, νικητές: καὶ τοῦ κύριου γίνονται πολῖτες, οἱ "Αθάνατοι κ" οἱ "Ωραῖοι!"

"Η εἶναι ποίηση ὀλάκερος ὁ Λόγος «Ο θάνατος τῶν 'Αρχαίων», ἡ ὁ ποὺ τὸν ἀκολουθεῖ: «Γύρω σὲ μιὰ φωτιά;» Μπορεῖ νὰ μοῦ ὑποστηρίξει σοφικὰ κανένας πῶς ὅλη αὐτὴ ἡ πλατυτομία κενογάννη πέρα ἀπὸ τὸν ἰστορικὸ φιλολογικὸ σχολαστικόμ; Κι δόσο κι ἀν δὲν ἀρνούμαι πῶς ἔδω κ' ἔκει δικαιώματα τοῦ «Δωδεκάλογου», ποὺ εἶπα, μπορεῖ κανένας νὰ μοῦ ἀρνηθῆι κ' ἐμένα τὸ δικαιώματα νὰ ρωτήσω μὲ τὸ στόμα κάπιου ποιητή, ποὺ δικαιώματα τοῦ «Δωδεκάλογου» τὸν θέλει σώνει καὶ καλὰ φιλόσοφο ποιητὴ κατὰ τὸ δικό του τρόπο; «Η περγαμηνὴ εἶναι ἡ ἄγια βρύση ποὺ

ἀπὸ τοὺς ἔδω πρωτεργάτες τοῦ Ἀγώνα, ἔκαμε τὸ νέο Καταστατικὸ ποὺ στὶς 17 τοῦ Φλεβάρη φηρίστηκε ἀπὸ ὅλους. Ἀμέσως τότε ἐκλέχτηκε γιὰ ἔνα χρόνο κ' ἡ νέα Ἐπιτροπὴ κι ἀπὸ τὴ μέρα αὐτὴ μποροῦμε νὰ ποῦμε πῶς ἀρχίσαμε πιὰ στὰ γερά τὸν Ἀγώνα.

Αὐτὸ μὲ λίγα λόγια τὸ ἰστορικὸ τῆς Συντροφιᾶς μας. Ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς στὸ «Δελτίο» μας τοῦτο θὰ δείχνουμε τὴν πορεία μας καὶ θὰ ἐργόμαστε σ' ἐπικοινωνία ὅχι μονάχα μὲ τοὺς Συντρόφους μας τοὺς σπαραμένους ἔδω κ' ἔκει, μὰ μὲ ὅλους τοὺς ὅμιλούς τους καὶ συναγωνιστάδες μας.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΑΧΤΙΚΑ

ΟΜΙΛΙΕΣ.

"Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἔν" ἀπὸ τὰ μέσα γιὰ τὸ σκοπό μας θεωρήσαμε καὶ τὶς "Ομιλίες. Καὶ γι' αὐτὸ ἀπὸ τὶς πρώτες συνάθροισές μας ταχτικὰ ἵσαμε σήμερα πάντα κάποιος κάτι εὔρισκε νὰ μᾶς πη. Σιγά-σιγά οἱ συνάθροισές μας ἐκεῖνες ἀρχίσαν νὰ παίρνουν χαραχτήρα φιλολογικὸ κ' ἐπιστημονικὸ μὲ βάση πάντα τὴ ζωντανή μας γλώσσα.

Κ' ἔτοι τὴ μὰ βραδειὰ δ Γιάννης Ἀποσπέρης μας διάδασε ἔνα του θήογραφικὸ δίγγημα. Μιὰν ἀλλην δ Κωστῆς Χαριτάκης κι δ Σπύρος Στάθης μας μιλήσαν γιὰ τὴ Δαογραφία καὶ τὰ Δημοτικὰ τραγούδια. "Αλλοτε πάλι δ Βασίλης Ρώτας μας ἀπάγγειλε διάφορα τραγούδια καὶ μᾶς διάδασε ἔνα δράμα τοῦ Maeterlinck, τὸ Interieur, μετάφραση δική του.

"Υστερ" ἀπὸ τὴν φήμιση τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Συντροφιᾶς ἡ πρώτη συνάθροιση ἀφιερώθηκε στὸ γενικὸ πρόγραμμα ποὺ καταρτίσαμε γιὰ τὴν κατοπινή μας ἐργασία.

Στὶς ἀλλες συνάθροισες δ Μάνος Βατάλας μας μιλήσει γιὰ τὰ Ἑλλην. φιλολ. περιοδικὰ ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς «Εστίας» ἵσαμε σήμερα δ Κωστῆς Χαριτάκης μας ἐξέθηκε πολλές του γνῶμες γιὰ τὴ δράση τῆς Συντροφιᾶς μας· κι δ Μ. Κουρεμέτης μας μιλήσει γιὰ τὴν Ψυχολογία τοῦ Wundt.

Γιὰ τὶς ἀκόλουθες διμιλίες στὰ κατοπινὰ «Δελτία» θὰ γράψουμε κάπως πλατύτερα.

ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ.

"Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς διμιλίες, ἀρκετὲς ὥρες ξοδέ-

φάμε συζητῶντας γιὰ τὸ γράψιμο καὶ τύπωμα καινούργιων βιβλίων γιὰ τὴ Δημοτικὴ μας Ἐκπαίδευση. Ποιήματα καὶ δράματα καὶ δηγήματα γιὰ τοὺς μεγάλους ἔχουμε πάρα πολλὰ στὴ γλώσσα μας. Μὰ γιὰ τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο, γιὰ τὸ παιδί, μόλις ἔνα-δυὸς γραφτήκανε ἵσαμε τώρα. Κ' εἶναι ἀνάγκη γιὰ τὸ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ποὺ δὲ θ' ἀργήσῃ ἵσως ἀπὸ κάπου νὰ ξεφυτρώσῃ, νὰ βρεθῇ δυναμωτικὴ τροφή, νὰ εἰν' ἔτοιμα βιβλία γραμμένα μὲ ὅλους τοὺς κανόνες τῆς Παιδαγωγικῆς καὶ τῆς Ἐπιστήμης.

Κ' ἔτοι νομίσαμε πῶς μποροῦμε ἀπὸ τώρα νὰ προτείνουμε, νὰ παρακινήσουμε φιλικὰ καὶ νὰ παρακαλέσουμε τοὺς εἰδικοὺς ὅπου κι ἀ βρίσκονται, νὰ μᾶς συντρέξουν στὴ δύσκολη αὐτὴ δουλειά μας. "Οποιος θέλει μπορεῖ ν' ἀναλάβῃ νὰ συντάξῃ ἔν" ἀπὸ τὰ παρακάτω βιβλία ἢ τουλάχιστο νὰ μᾶς στελλῃ διάφορες πληροφορίες καὶ συνοւλές. Ἀπ' δσα—ὕστερα ἀπ' δσοδήποτε χρόνο—μᾶς σταλοῦν, θὰ τυπώσουμε στὴν πρώτην εὐκαιρία καὶ νὰ πού θὰ ἐγκρίνῃ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ εἰδικούς.

Τὰ βιβλία ποὺ προτείνουμε εἰναι:

- 1) Αλφαβητάριο, 2) Αναγνωσματάριο, 3) Νεοελληνικὰ Λαογραφικά, 4) Ιστορία, 5) Σύντομη Γραμματική, 6) Γεωγραφία, 7) Αριθμητική, 8) Γεωμετρία, 9) Φυσική, 10) Δημητρία, 11) Τραγούδια, 12) Υγιεινή.

ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

"Ἐξὸν ἀπὸ τὸ «Νουμᾶ» ποὺ μᾶς χάρισε ὅλους τοὺς τόμους του καὶ πενήντα διάφορο" ἀλλα βιβλία ἀπὸ τὴ βιβλιοθήκη του, μᾶς ἐστείλαν ἀκόμα βιβλία χάρισμα κ' οι : Στέφανος Ραμᾶς 50 ἀντίτυπα ἀπὸ τὸ «Λοξοί Στρατοχώποι» καὶ 30 ἀπὸ τὸ «Τὰ Πλαίσια καὶ τὰ Καινούργια». Ψυχάρης γιὰ τὴν φράση τὰ "Απαντά του τόμοι 9. "Ιδας ἀπὸ τὸ «Μερτόρων καὶ Ήρώων αἷμα» ἀντίτυπα 15 κι ἀπὸ τὴ «Σωμοθράχη» 20.

Κ' ἔτοι ἀρχίσει νὰ καταρτίζεται ἡ Βιβλιοθήκη μας ποὺ θὰ χρησιμέψῃ γιὰ τὸ δάνεισμα ποὺ λέμε στὸ Καταστατικό.

Μὲ τὴν ἀφορμὴ αὐτὴ θὰ παρακαλούσαμε κάθε συγραφέα κ' ἐκδότη περιοδικοῦ, ἀπ' δσος ἐχτιμῶν βέβαια τὸ ἔργο μας, νὰ μᾶς στέρνουν ἀντίτυπα ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις τους. Γιὰ τὰ νέα αὐτὰ βιβλία ποὺ θὰ λαβήσουμε θὰ γίνουνται ἀπὸ δρισμένους Συντρόφους ἀνάλυσες στὴ Συντροφιά μας καὶ θὰ δημοσιεύουνται σύντομες κριτικές στὸ «Δελτίο» μας.

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

Ο «ΔΑΚΤΥΛΟΣ»...

Ἐπειδὴ πολλοὶ ποὺ βλέπουν σήμερα τὸ

Κ' η βαλανιδιὰ κι δ μέλεγος
κι δ νερόχαρος λωτὸς
καὶ οἱ μυρτοῦλες καὶ οἱ δαφνοῦλες
κι δ παντοῦ συρτὸς κισσός,

Τάχαμιντα τὰ φείκια, τὰ ἔλατα,
καὶ τὰ παρδαλὰ σφεντόμνια
κ' οἱ σικιές, κ' οἱ λιές ποὺ γέροντον.
στὶς δχτὶς πρὸς τὰ πτέρα.
Κουμαρίες αίματοστάλαχτες,
τίμπελόνημα, ή φτελά,
καὶ τὰ πεῦκα ποὺ ἀναστάνονται
καὶ τῆς λεύκας ἡ δμοφρία.

Καὶ εἴται δέξιο στερνοδιάλεχτο
τῆς ψυχῆς μου κατατόπι,
κάποιον ἐκεῖ πρὸς τὰ Μπαλκάνια,
κάποιον ἐκεῖ πρὸς τὴ Ροδόπη.
Χειρημένος ἀπ' τὸν ἀνθρωπο,
σ' ἐσᾶς ἥρθα, ἀγνοὶ δρυμοί,
κι ἀγκαλιάστε με κι ἀκοῦστε·
τὸ βιολί μου εἶναι ψυχή.

Καὶ τὰ δέντρα μου εἴπαν·

Μοῦ μιλῆσαν γλυκοῖσισια
τὰ πλατάνια, τὰ ποιάρια
τὰ πυκνάνθιστα, τὰ κέδρα,
τὰ δλοπράσινα πιεζάρια.

έργο μας ν' ἀπλώνεται καὶ νὰ προκαλῇ τὴν ἐπιδοκιμασία δλων τῶν πρωτεργατῶν τοῦ Ἀγώνα, μπορεῖ νὰ μποθέσουν πῶς σὲ μᾶς κρύ-
βουνται τάχατες ἄλλοι μποκινητὲς κ' ἵσως καὶ
κανένας... «δάκτυλος» — δηλοῦμε δτι ἀπὸ τὴν
πρώτην ἀρχὴ τὸ ἔργο αὐτὸν ἀναλάβαμε μό-
νοι μας, μὲ τὴν συναίστηση πῶς ἔχουμε χρέος
νὰ ἔργαστοῦμε ἀνεπιγράφαστοι ἀπὸ πρόσωπα,
ἀπὸ ιλίκες, ἀπὸ πάθη, ἀποφεύγοντας ἔτοις κάθε
παρεξήγηση ποὺ γένησε ἵσαμε σήμερα τὸ
γλωσσικὸ ζῆτημα καὶ χώρισε πολλούς.

Δὲν ἔχουμε τὴν ἴδεα πῶς κάθε μας σκέψη
γιὰ τὸ μεγάλο μας αὐτὸν Ζῆτημα θάναι καὶ ἡ
καλύτερη. Μὰ δὲν ἔχουμε καὶ σκοπὸν νὰ ἐπι-
τρέψουμε σὲ κανένα νὰ ἐκμεταλλευτῇ τὰ δ-
νειρά μας, τοὺς πόθους μας, τὴν ἔργασία μας.

Κάθε δημος συδουλὴ καὶ κάθε ὑποστήριξη
ἐγκάρδια τὴν δεχτήραμε ἵσαμε τὰ τώρα καὶ θὰ
τὴν δεχόμαστε πάντα μ' εὐγνωμοσύνη ἀπ' δπου
κι ἀν μᾶς ἔρχεται.

Η ΛΕΞΗ «ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ».

Μερικοὶ πάλι παραξενεύτηκαν γιὰ τὴ λέξη
«Συντροφία», νομίζοντας πῶς μεταφράσαμε τὴ
λέξη «Σύλλογος». Μὰ δη, γιὰ τὸν μας Θεοῦ.
Ἄλλο Σύλλογος κι ἄλλο Συντροφία. Ἐμεῖς ἐκάναμε
μὰ συντροφά, μὰ παρέα, δπου καταθέσαμε δλοὶ
μας παλληκαρία κι ἀλήθεια κι ἀγάπη, ποὺ θὰ
χρειαστοῦν γιὰ τὸ καλὸ τῆς Πατρίδας μας.

ΤΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ.

Σὰ φοιτητὲς καὶ μεῖς λέμε δυὸς λόγια γιὰ τὰ
τελευταῖα φοιτητικὰ καμώματα.

Δὲ θελήσαμε ν' ἀνεκατευτοῦμε σὲ πράματα ἀνά-
ξια προσοχῆς κι ἀνοστα καὶ νὰ κάνουμε φασαρίες.
Εἰδεμὴ ἀπὸ μᾶς ἀρχῆς θὰ ἐκφράζαμε τὸ θαυμασμὸ
καὶ τὴν πεποίθησή μας γιὰ τὸν Υπουργὸ τῆς Παι-
δείας κι ἀσκημα θὰ χαραχτηρίζαμε τὴ διαγωγὴ^{τους}. Γιατὶ ἔνας ἀνθρώπος μᾶς φάνηκε ποὺ θέλησε
ἀντρικὰ νὰ πῃ μερικὲς ἀλήθειες^{τοὺς} κι αὐτὸν βρέθηκαν
οἱ φοιτητὲς ίσια-ίσια νὰ θελήσουν νὰ τὸν χαντακώ-
σουν. Εύτυχως ποὺ μερικά τους κυνήματα σδηστή-
κανε μὲ ἀστειο τρόπο κ' ἔτοις σωθήκαμε ἀπὸ μὰ
καινούργια ντροπή, μὰ τὴν ἀλήθεια.

ΣΤΑ ΝΟΜ. ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ.

Κάποιος σύντροφος τῆς «Φοιτητικῆς Συντρο-
φιᾶς», φοιτητὴς τῆς Νομικῆς, παρακάλεσε τὸ φρον-
τιστὴ ποὺ τονὲ βοηθεὶ στὴ μελέτη νὰ τοῦ παραχω-

ρήσῃ λίγην ὥρα γιὰ νὰ ἔξηγήσῃ τὸ γλωσσικὸ τὸ
ζῆτημα στοὺς συναδέρφους του φοιτητές, ποὺ πη-
γάλγυνε στὸ ίδιο φροντιστήριο. Ο φροντιστὴς τὸ
δέχτηκε τὸ δέχτηκαν κ' εἰ φοιτητὲς μ' εύχαρι-
στηση.

Ἄφου λοιπὸν μαζεύτηκαν τὴν δρισμένη ὥρα
καὶ μέρα καμμιὰ τριανταπενταριά, δ φοιτητὴς τῆς
«Συντροφιᾶς» τοὺς ἐδιάβασε τὴν «Ἀπολογία» τοῦ
Συλλόγου τῆς Κρήτης «ὅ Σολωμός», ποὺ εἶναι σύν-
τομη καὶ καθαρὴ ἔξηγηση τῆς ἀνάγκης νὰ καθιε-
ρωθῇ ἡ ζωτανὴ ἡ γλώσσα στὴν ἐκπαίδευση. Τὸν
ἀκουσαν μὲ πρόσοχή, δίχως νὰ διακόψουν.

Τὸτερα δ φροντιστὴς θέλησε γάρχιση τὸ μά-
θημα, μὰ δλοὶ διαμαρτυρήθηκαν, λέγοντας πῶς
εἶναι ἀδύνατο ὑστερ' ἀπ' δσα ἀκουσαν γὰ μὴ συζη-
τήσουν. Μὲ τὴν ἐπιμονὴ κατάφεραν τὸ φροντιστὴ
νὰ τὸ παραδεχτῇ κι ἀρχισαν νὰ συζητοῦν πολλὸι
ἀπ' αὐτοὺς μὲ τὸ δημοτικιστή.

Φώναζαν, θύμωναν, χειρονομούσαν, δινεδαίνανε
στὶς καρέκλες. Εἴταν ἀδύνατο νὰ ἔλθουνε σὲ συνεν-
νόηση.

Ἐφυγε δ δημοτικιστής.

Τὸν ἀκόλουθη μέρα ἀντάμωσε μερικοὺς ἀπὸ
κείνους ποὺ δὲ φώναζαν παρὰ σωπούσαν, καὶ τοῦ
ζῆτησαν βιβλία ποὺ νὰ ἔξηγοῦν τὸ γλωσσικὸ τὸ ζῆ-
τημα πλατύτερα, γιατὶ εἶπαν «ὑραῖα εἶναι δσα μᾶς
διάδασες χθὲς γιὰ τὴν ἐκπαίδευση καὶ θέλουμε νὰ
τὰ συλλογιστοῦμε».

Παρόμοιες συζητήσες ἔγιναν καὶ σ' ἄλλο νο-
μικὸ φροντιστήριο δπου πηγαίνουν συντρόφοι τῆς
«Φοιτητικῆς Συντροφιᾶς».

Αὕτα εἶχαμε νὰ ποῦμε σήμερα μὲ πολὺ^{λίγα}
λίγα λόγια. Καὶ τώρα στέρνουμε ἔνα θερμὸ ἀ-
δερφικὸ χαριετισμὸ σ' δλόγους ἐκείνους ποὺ ἀλη-
θινὴ χαρὰ κ' ἐνθουσιασμὸ αἰστάνθηκαν γιὰ τὸ
ξεφύτρωμα τῆς Συντροφιᾶς μας. Καὶ θὰ εὐχό-
μαστε ἔνας παρόμοιος συντροφικὸ συνταιριασμὸς
νὰ γίνῃ κ' ἔξω ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο ἀπὸ συνι-
δέατες μὲ σκοπὸν νὰ ἐπιδιώξουν κι αὐτοὶ παλλι-
καρίσια τὸ ξάπλωμα τῆς γλώσσας μας καὶ τὴν
ἐκπαίδευτική μας ἀναγέννηση.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΗ ΜΑΣ.

Τὴν Ἐπιτροπὴ τῆς «Φοιτητικῆς Συντρο-
φιᾶς» μπορεῖ κανεὶς ν' ἀνταμώνη κάθε Πέφτη

καὶ Κυριακὴ ἀπὸ τὴ 1—3 μ. μ. στὸ δρόμο
Βαλτετσίου ἀρ. 1.

Ταχυδρομικὴ διεύθυνση : Φοιτητικὴ Συντρο-
φιὰ—Λεωφόρο Αμαλίας 26, Αθήνα.

ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΜΕΝΟΣ

(6 τοῦ Μάρτη 1910, ὥρα 10 τῆς νύχτας)

Πλάγι μου στέκεται ἡ ἀγαπημένη μου, ντυμένη
στὰ κάτασπρα φεγγοβολάει ἡ δμορφιά της λάμπουν
δλα μέσα στὴ σάλα, δπου καλόβολοι συγγενεῖς καὶ
λίγοι φίλοι συναζήκανε νὰ χαιρετίσουν τὴν εὐτυχία
μας. Μὰ ἀπάνω ἀπ' δλα λάμπει τῆς παρθενικῆς τὸ
φέγγος, ποὺ ἐκείνεται πλούσιο καὶ δημιουργικὸ ἀπὸ
τὰ μάτια τῆς ἀγαπημένης μου.

Συνεπαίρουν μαὶ ἀπὸ τῆς ἀγάπης μου τὴ δύναμη
κι δρῦς μου ἀντικρύζει τὴν ἀστραφτερὴ ἀρμονία
τῶν κόσμων τῆς ἐπιλίδας καὶ τῶν φραίων πόθων.
Δὲν ξέρω πόδους ἔξησα μέσα σὲ λίγες στιγμές. Τὸ
πνέα μου δημιαλάστηκεν ἀπὸ τὸ ἀπειρο κ' ἡ ὑπαρξή
μου γέμισεν ἀπὸ αἰωνιότητα.

Σαναγρίζει τὸ μάτι μου στῆς ἀγαπημένης μου
τὸ πρόσωπο, ποὺ τὸ φωτίζει τώρα ἀλλοιώτικα ἡ
χαρά τὸ φόδισμα τῆς παρθενικῆς τῆς δψης φέρονται
ἔμπεδος στὰ μάτια τῆς ψυχῆς καινούργιους ἡθικοὺς
κόσμους. Νοιώθω μέσα μου κάποιο δυνατὸ τράν-
ταγμα κι ἀκολονθῶ μὲ τὴ φατασία τὸ γκρέμισμα
μᾶς ζήσης ἀδειας καὶ λυπημένης θωρῶ μπροστά
μου συντρίμια δλα τῆς ζωῆς τὰ ξεγελάσματα. Κ' εἶναι
δμορφα ἀκόμη τὰ συντρίμια αὐτά. Ἀπὸ τὸ βάθος
τους ξεπειέται κάτι, ποὺ μοιάζει τὴν ἀλήθευση μᾶς
μεγάλης ὑπόσχεσης. Σμύγω ἀκέραια τὴν δμορφα μὲ
τὴ δύναμη τῆς ἀγάπης. Αργοσαλεύοντας δμως ἀκόμη
γέρω μου δνειρα, ποὺ δὲν παύουνε νὰ τανοντίζουνται
τὴν ὑπαρξή μου.

«Ἡ ἀγαπημένη μου χαρογελάει γλυκὰ καὶ σεμνά.
Τῆς παρθενικῆς τὸ μάγεμα μὲ κρατεῖ περισσότερο
σκλάρο του. Σέρνει τὸ νοῦ μου στὸ φῶς τῆς ζωῆς
καὶ τὸ πνέα μου στέλνει στερνὸ χαριετισμὸ στὰ πε-
ρασμένα, ποὺ μ' δλη τους τὴν πίκρα δουλέψανε γερά
γιὰ ν' ἀνοίξουν τὸ δρόμο, δπου σήμερα εὐτυχισμένο
πλανίται.

«Ἡ ἀγαπημένη μου δὲ μιλεῖ βούβδος κ' ἔγδι στέ-
κνουμαι σιμά της. Ἡ μεγάλη ἀγάπη πάντα σωπανει-
βνθίζω τὰ μάτια μου στὰ μάτια της καὶ διαβάζω
ἔκει μέσα : «Σ' ὅδηγῶ στὴν εὐτυχία». Δὲν εἶναι
ψέμα δ λόγος αὐτός. Αέρουμαι τὸ γλυκὸ μήνυμα

— Ξέρουμε,
καὶ ἡ ψυχὴ σου δὲν τὴ θέλει
τὴ γλυκειὰ κονθέντα ποὺ εἶναι
σὰ δροσούλα καὶ σὰ μέλι
καὶ ποὺ στάζει ἀπὸ τὰ φύλλα μας
καὶ μεθάπει κι δλο μιλᾶ
στὸ βοσκό, στὸν ἀπελάτη,
στὰ ταράκια, στὰ φύλια.

Μὰ κλαδιά, λουλούδια καὶ καρποί
καὶ οἱ σποντες καὶ τὰ ποντιά μας
παίρνουν κάποιες τὸν λόγονς
ἀπ' τὰνήλιαγα βαθιά μας,
κ' εἶν' ἐκείνοις λόγοι ἀγρίκητοι,
καὶ μονάχα τὸν γρικᾶ
σφραγισμένος δποιος εἶναι
μὲ σφραγίδα μυστικά.

Θάρνητε τὴν ποίηση δποιος πετ πῶς δὲν εἶναι
ποίηση τὰ παραπάνω. Μὰ θὰ παρανοεῖ τὴν ποίηση
κ' ἐκείνοις ποὺ θὰ πετ ἀληθινὴ ποίηση καὶ τὰ παρα-
κάτω :

Ποῦ εἶν' ἡ Ἀλήθεια ; μὴν πλανᾶν ἐσὲ

βαθιορόθα λόγια τάχα·
τὴν πηγὴ της δὲν τὴ βρίσκεις
μέσα σου, Ἀνθρώπε, μονάχα.
Θὰ τὴ βρέης παντοῦ στὸ ταίριασμα
— ὁ ἀρραβώνας λυτρωτής ! —
τῆς καρδιᾶς σου καὶ τοῦ νοῦ σου
μὲ τὰ πάντα τῆς ζωῆς.

— Υψωσε τὸν τρίτο ἐσὸν Ολυμπο,
βάλε ἐκεῖ τὴν Ἐπιστήμη,
μόνη ὑπάρχει, ἀγέλαστη εἶναι !
Ποιὸ χαμόγελο, ποιὸ ἀσῆμι,
Ποιὸ χρυσάφι σὸν τὴν δψη της ;
Γιούχα, Ολυμποὶ ἀπ' ἀγρούς !
— Η καρδιά τὸ θῦμα δὲν εἶναι,
τῆς καρδιᾶς τὸ μάτι δ νοῦς.

— Αναρχος δ Κόσμος κι ἀσωστος.
Κι δ Ἡλιος μέσος στὴ λαμπεράδα
τοῦ τεράστιου Γαλαξία
μια λυγή κι αὐτὸς λαμπάδα.
Κι ἀπ' τὸν ἥλιο ἀργά ξεχώρισε
φύλαγα μέσος στὸ Χάος, καὶ νά !
Στοὺς αἰώνες τῶν αἰώνων

φύλαγα ἡ Γῆ κι δλογυφρᾶ.

Κάτου ἀπ' τὸν δυσκολοεξήγητους
κι δλοσδερέμους Νόμους
ἡ Γῆ τρέχει μὲ τὶς ὁρες,
μέσος στοὺς κώλους, μέσος στοὺς δρόμους,
καὶ χορεύει τὸν ἀστέρων
τὸ χορδὸ στ

της χωρίς νὰ κονδάσουν τὸ νοῦ μου σποχασμοὶ ἀντίθετοι. Νοιώθω πῶς εἴναι ἀλήθεια ὁ λόγος τῆς ὁ προφός. Μὰ καὶ σαστίζει ὁ νοῦς μου καὶ ἀναμετράει φοβισμένα τὶς μεγάλες στιγμές, ποὺ δημιουργοῦνται τώρα γύρω στὴν ὅπαρξη μου. Καὶ νά ἀντικρύξω πάλι δίχως φόβον δὴ τὴν πλάστρα τῆς ἀγάπης δύναμη.

Ξεδιαλύνω τὸ μεγάλο τῆς εὐτυχίας μυστήριο. Ψεύτικος ὁ λόγος, δι τὸ δὲν ὑπάρχει ἡ θεότητα αὐτὴ στὸν κόσμον ἐδῶ κατό. «Ἡ καρδιά μου σαλεύει δυνατὰ μέσα στὸ στήθος μου καὶ πάθει χτύπος τῆς γεμίζει τὴν ζωὴν μου καὶ τὴν ὑπάρξην μου ὀλάκαιρη ἀπὸ ἄγνωση ὃς τώρα συγκίνηση.» Εφτασεν δὲ πόδος μου στὸν πρῶτο καὶ σεβαστότερο στεθμὸ τῆς ἀλήθευτῆς τοῦ. Τῆς ἀγαπημένης μου τὰ μάτια μοῦ τὸ μολογῆν.

«Ἡ ἀγαπημένη μου μὲ κοιτάζει μὲ χαρούμενα μάτια. Εἶναι τοῦτο ἡ ζωὴ—μονεμονεῖται καὶ θέλω καὶ μπορῶ νὰ τὴν κλείσω ὀλάκαιρη μέσα μου. Μπορῶ τώρα νὰ εἰπῶ τὸν ἔσυτὸ μου τυκτήν, ὅφοῦ μὲ κροτάει ἔτοις σφιχτὰ ἡ δύναμη τῆς ἀγάπης.

Καὶ νά, ποὺ δὲ νοῦς μου δὲν τριγυρίζει πιὰ ἀβέβαια καὶ λυπημένα στῆς φαντασίας τοὺς κόσμους. Σηκλώνεται δυνατὰ στὴν ἀλήθεια τῆς ζήσης καὶ τρυγάει τὴν χαρά τῆς. Νοιώθω βαθεὶὰ τὸν ἀληθινὸ τὸ λόγο—«Ἡ ἀγάπη δημιουργάει τὴν ζωὴν». «Ἡ ἀγαπημένη μου μὲ τὸ γλυκό της ποίκιλαγμα μοῦ τὸ βεβαιώνει.

«Ἡ ἀγαπημένη δὲ μιλεῖ καὶ ἔγω στένω βουβός σιμά τῆς μέσα στὶς μεγάλες καὶ ἄγιες οὐτες στιγμές, ποὺ γεμίζουν τὴν ὑπάρξην μας.

Σάφνουν ἀδερφικὸ φίλου χέρι περνάει στὸ δάχτυλό μου νὰ χρυσὸ κρύκο.

Δένονται γερὰ μὲ τὴν ζωὴν.

«Ἡ ἀγαπημένη μου ἔχει τώρα» παρθενικώτερη τὴν ὄψη. Τὴν κοιτάζω στὰ μάτια, ποὺ μοῦ χαρίζουν διμορφότερη καὶ δημιουργικώτερη τὴν δύναμη τῆς ἀγάπης. Θαρρῶ, πῶς βουνὸ εὐτυχίας ἔπεσεν ἀπάνω μου καὶ μὲ κρατεῖ στηλωμένο καὶ ἀτράνταχτο μέσα στὴν πλατειὰ ζωῆς. Τὶ σιγομονεμονεῖται τὰ χείλη μου, δὲν ξέρω. Σὰν ἀστραπὴ περνοῦντε μέσ’ ἀπὸ τὸ νοῦ μου τὰ λόγια ἀγαπημένου μου Ποιητῆ:

· Αρραβωνιάζουμεν· στὸ χέρι
χρυσὸ μοῦ βάζουν δαχτυλίδι.
Δὲν εἴμαι μόνος, πῦρα ταῖρι,
σύντροφο θάχω στὸ ταξίδι.

Πολεμῆσαν ἄγριο πόλεμο,
στὸν πρωτόγονο καιρό,
στὸ ἀπλαστὸ ἀπαλὸ κορμί τῆς
ἡ. φωτιά καὶ τὸ νερό.

Καὶ χωρίσαν καὶ εἰρηνέψανε
τὰ πολέμια τὰ στοιχεῖα,
καὶ ἔλαμψε ἡ χαρὰ τοῦ Κόσμου
καὶ δικαιοπός ἐσύ, Ἀρεμονία.
Καὶ στὴν ἄχανη τῆς θάλασσας
μήτρα πρωτοσπαρταρᾶς,
σπόρε τῆς ζωῆς πατέρα,
ποὺ μᾶς ἔσπειρες καὶ ἐμᾶς!

Κι ὅταν πρωτοχάραξε δασὰ
τοῦ δρυμοῦ καὶ ἡ πρασινάδα,
Πῆρε δὲ Κόσμος μιὰ πασίχαρη,
μιὰν ἀφάνταστη διμορφάδα.
Κι ὅταν δὲ ἄνθρωπος ἀνάτειλε,
καὶ σὰν ἔννοιασε καὶ δὲν δέ,
μέσ’ στὴ γῆ ἔνας ἄλλος ἥλιος
θάμπωσε τοὺς οὐρανούς.

Κι δπως ὑστερὸ ἀπὸ τὸ πάλαιμα

Είχα φτερά μὲ αὐτὰ πετοῦσα.
στ’ ἀστέρια ἀπάνω, στ’ ἀνθη χάμου·
μιὰ κόρη μιὰ μαυροματοῦσα
μὲ ἐκεῖνο δένει τὰ φτερά μουν.¹⁾

Καὶ διαβάζω μέσα στῆς ἀγαπημένης μου τὰ μάτια καὶ μέσα σ’ ὅλη τὴν ὑπάρξη τῆς:—«Τώρα ἀρχίζει ἡ Νέα Ζωὴ».

**

«Καὶ τώρα φιληθῆτε!» προστάζει τὸ ἀδερφικὸ στόμα τοῦ φίλου μου, ποὺ μὲ ἐδεσε μὲ τὴν εὐτυχία μου.

Φέρω δειλὰ τὰ χείλη στὸ ἀστραφτερὸ τῆς ἀγαπημένης μου μέτωπο καὶ τῶν κατάμανχων μαλλιῶν τῆς τὸ φέγγος φωτίζει τὰ κατάβαθμα τῆς ψυχῆς μου καὶ βλέπω δὴ τῆς ἀγάπης τὴ δόξα. Καὶ ἡ ψυχή μου ψιθύρισε γλυκά καὶ μυστικά: «Ναταλία μου.....»

Τὸ φίλημά μου ὀλαφρὸ καὶ γλήγορο εἶχε τὴ δύναμη ν’ ἀνοιξῃ διάπλατη τὴ θύρα τῆς νέας ζωῆς, δην μὲ ὠδήγησεν ἡ γλυκόσεμην τῆς ἀγαπημένης μου ματιά.

**

Καὶ στὴνται ἀκόμη πλάγι μου ἡ ἀγαπημένη μου, ντυμένη στὰ κάτασπρα φεγγοβολάει πιὸ πολὺ ἡ ἀσύγκριτη δημοφιά τῆς λάμποντο δὲν μέσα στὴ σόλα, δην καλόβολοι συγγενεῖς καὶ λίγοι φίλοι συναρχήκανε νὰ χαιρετίσουν τὴν εὐτυχία μας. Μὰ ἀπάγω ἀπ’ δὲν λάμπει τῆς ἀγάπης τὸ φέγγος, ποὺ ξεχύνεται πλούσιο καὶ δημιουργικὸ ἀπὸ τῆς ἀγαπημένης μου τὰ μάτια γιὰ νὰ κάμη πιὸ λαμπερὸς τὸν χρυσούς κρίκους, ποὺ μᾶς δέσοντε μὲ τὴ ζωὴ...

Σαλονίκη.

ΗΛΙΑΣ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΗΣ

1) Κωστῆς Παλαμᾶς.—Τὸ δαχτυλίδι τοῦ Ἀρραβώνος (Τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου).

ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΤΟΥ ΒΕΡΓΙΑΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ

K. ΘΕΟΤΟΚΗ

καὶ τυπωμένα στὴν Τυρίγγη
πΟΥΔΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ ΚΑΙ
ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΕΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΧΑΤΖΗ-
ΛΟΥΚΑ ΔΡΑΧ. ΜΙΑ

Καὶ γιὰ τὸν ἀναγγῶστες τοῦ Νουμᾶ, στὰ γραφεῖα μας,
Δεξιά—50—Δεξιά

τὰ στοιχεῖα καὶ ἀπὸ τὰ μίση,
σὸν νάλλαξανε, καὶ γίνονται
στερεῖς, πέλεα, λόγος, χτίση,
ἔτοις καὶ ὑστερα στάνθρωπα,
καὶ στάνθρωπον τὴν ψυχὴ¹⁾
θᾶρεθη νὰ φιληθῇ εἰρήνη
καὶ γαλήνη θάπλωθῆ.

Καὶ θὰ ζήσῃ δὲ λόγος, τάλογα,
καὶ ἀνθρώποι καὶ ἀγρίμια, καὶ πλάση,
σὰν τάγνη καὶ σὰν τὰ ώρατα
δέντρα στὰ μεγάλα δάση.
Μὲ ἐμᾶς πρῶτος τὴν μελλόμενη
μοῖραν ὑπέρστατη στεργή,
Γέρφτε, ζῆσε τὴν ἀπάντη
στὸ προφήτικὸ βιολί!

“Αν εἴναι αὐτὰ φιλοσοφίας ἀξία λάγου γιὰ νὰ
μπεῖ σὲ στίχους, τάφνω νὰ ἔχτιμητε ἀπὸ δύοιν
ἔχει μιὰ ἴδεα, τί θὰ πεῖ φιλοσοφία γενικὰ καὶ φι-
λοσοφία στὴν ποίηση.

Τι ἀλλιότικος δὲ ποιητής, τί δροσερός, τι ἀλη-
θινός, τι εἰλικρινής, τι δυνατός, τι ηρωικός, τι ἀν-
θρώπινος ἔχει ποὺ μένει καὶ πετάει καὶ τραγουδάει

Ο “ΝΟΥΜΑΣ”,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὸν Έλλαδα καὶ τὸν Κρήτην δρ. 10

Γιὰ τὸ Εξωτερικὸ φρ. χρ. 12 12

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεκόμαστε καὶ τρέμηνες (δρ. τὴν τρι-
μηνία) συντροφες.

Κανένας δὲ γράφεται συντροφητῆς ἢ δὲ στελλει μπροστὰ
τὴ συντροφή του.

20 λεφτά τὸ φύλλο λεφτά 20

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμᾶ πουλιούνται
στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Όμονοια
Ἐθν. Τράπεζα Υπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιό-
δρομού (Ακαδημία), Βουλή, Σταθμὸς Σιδεροδρομού (Όμονοια), στὸ κιόσκι Γιαννοπούλου (Χαυτεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα Εστίας Γ. Κολάρου καὶ
Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτο-
ρεῖα τῶν Εφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπω-
λεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουζῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Τέλος καὶ... χεροκροτήματα—Τραγικὰ καὶ κω-
μικά—Ο μπαμπούλας—Ανάγκη δουλιᾶς
—Χρειάζεται Πολ. Σύλλογος.

ΤΕΛΙΩΣΕ, λένε, πιὰ ἡ Επανάσταση. Μὲ τὸ
Βασιλικὸ διάγγελμα ἀπὸ τὴν μεριὰ καὶ μὲ τὴν
διάλυσην τοῦ Στρ. Σύνδεσμου ἀπὸ τὴν ἄλλη, ξα-
ναμπήκαμε πιὰ στὸν ίσιο δρόμο, τὸν εἰρηνικό—
στὸ δρόμο τῆς τάξης, τῆς ἀρνητεῖ τὴν
τάξην καὶ τὴν φρονιμάδα πούδειξε—τόσον τάξην καὶ
τόσην φρονιμάδα πού σιγὰ σιγὰ τὴ μεταμόρφωση σ’
Επανάσταση (μὲ τὸ συμπάθειο) διπερέττας.

Νά, καὶ γιατὶ τὴν Τετράδην τὸ πρωὶ ποὺ διαβά-
σαμε στὶς έφημερίδες τὸ περίφημο πρωτόκολλο τοῦ
«Στρ. Σύνδεσμου», τοῦ μακαρίτικου πιά, θυμηθή-
καμε τὰ στερνὰ λόγια τοῦ Καίσαρα:

— Η κωμωδία τέλιωσε χεροκροτεῖστε, πολίτες!

★

καὶ ζωγραφίζει σὲ γνώριμες περιοχές, ἔκει ποὺ ἀφί-
νει καὶ μιλάει στὸ λυρικὸ μεθύσιο του τὸ αἰστηρά
του, ἡ δργή του, ἡ φλόγα τῆς καρδιᾶς του, καθὼς
στὸ «Πανηγύρι τῆς Κακαβίας», στὸν «Προφητικὸ»
καὶ σὲ στροφές πολλές ἀπ’ τὸ «Βιολί».

Κοντὰ στὸν Ρωμανοῦ τὴν Πύλη
πέφτει τάπλοχωρὸ λιβάδι,
τόλοχλωρο, τόλανθισμένο,
καὶ ἀπὸ παντοῦ τὸ ἀπαλοκάρων
τῆς ἀνοιξῆς τὰ περιβόλια·
καὶ στάποιλον τοῦ μῆνα τὸ ἔβγα
τὸ κάστρο ἀγράντια τὸ μεγάλο
τὸ τριδιπλοθεμειωμένο,
καὶ αὐτὸν χλωρὸ μὲ δλάνθιστο εἶν

ΜΗΝ ύποθέσει κανεὶς πῶς μὲ τὰ παραπάνου θέλουμε νὰ ποῦμε τὴν Ἐπανάσταση κωμική. Κάθε ἄλλο. Εἴται τραγική—γιὰ τὸν κ. Καβαδία μάλιστα καὶ γιὰ δύο τρεῖς ἄλλους ἀκόμα, τραγικώτατη. Μὰ τὸ τέλος τῆς εἶχε κάπια θεατρικὴ χρωματιά. Πῶς νὰ τὸ ποῦμε; Νά, μποροῦσε νᾶλειπε τὸ πρωτόκολλο, μποροῦσε νὰ διαλυθεῖ ἡσυχαδ «Σύνδεσμος», μποροῦσε νὰ τὸ μαθαίναμε ἔτοι, δίχως σάλπιγγες καὶ ταρπούρλα, ἀπλὰ καὶ λαμπλόφων' ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες, μποροῦσε...

Ἐπιτέλους τί τὰ θέλετε! Ὑπάρχουνε μερικὰ πράματα ποὺ ξεπέφτουνε στὸ γελοῖο χωρὶς νὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ δρίσει πῶς καὶ γιατὶ ξεπέφτουνε.

★

ΤΟ ζήτημα τώρα εἶναι νὰ χωνέψουνε οἱ πολιτικοὶ μας τὴν ἀνάγκη τῆς ἀλλαγῆς καὶ τῆς ἀνόρθωσης. «Αν τὸ χωνέψωνε αὐτό, τότε πολυκαλὰ ἔκαμε ὁ «Στρ. Σύνδεσμος» καὶ διαλύθηκε. «Αν ὅχι, τότε ἔπρεπε νὰ μείνει λίγον καιρὸ ἀκόμα, ἔστωντας καὶ στὰ παρασκήνια, ίσωμε ποὺ νὰ τελιώσει μὲ τὸ κακὸ καὶ ἡ Ἐθνοσυνέλεψη. Ο μπαμπούλας πάντα θὰ χρειάζοταν γιὰ νὰ μήν ξαναρχίσουν. εύτὺς ἀμέσως οἱ πολιτικοὶ μας τὰ ἔδια.

★

ΜΑ μὲ τὶς ἐπίκρισες καὶ μὲ τὰ χωρατὰ δὲ γίνεται τί. ποτα. Χρειάζεται δουλιά. Καὶ δουλιὰ θὰ γίνει μονάχα ἀν ἀνασκούμπωθούμε δῆλοι ὅσοι ἔχουμε ὅρεξη νὰ δουλέψουμε σοφαρὰ κι ἀν ἀρχινήσουμε μὲ κάθε μέσο, καὶ μὲ τὴν πέννα καὶ μὲ τὸ λόγο, τὴν πρόπαγαντα γιὰ τὶς μεθαυρινὲς ἔκλογές τῆς Ἐθνοσυνέλεψης.

Πρέπει νὰ χτυπήσουμε μὲ λύτσα τὰ προσωπικὰ κόμματα. Νὰ μὴ λείψει βέβαιο μεθαύριο ἀπὸ τὴν Ἐθνοσυνέλεψη οὔτε ὁ Θεοτόκης οὔτε ὁ Ράλλης, οὔτε κανένας ἄλλος ἀπὸ τοὺς διπλαδήποτε ἀκουσμένους πολιτικούς, μὰ νὰ μποῦνε μέσοι ὡς μονάδες, κι ὅχι ὡς κομματικοὶ ἀρχηγοί. Νὰ χτυπηθεῖ τὸ κόμμα κι ὅχι τὰ ἄτομα. Καὶ νὰ μποῦνε στὴν Ἐθνοσυνέλεψη ὅσο τὸ δυνατὸ περάστεροι νέοι καὶ λιγότεροι ἀπὸ τοὺς παλιούς, ἀπὸ τοὺς χτεσινούς καὶ τοὺς σημερινοὺς πολιτικούς.

Τὶ διάδολο! Δὲ γάθηκε ὁ κόσμος! Σ' ἀλάκατη τὴν Ἐλλάδα οὐδὲ βρεθοῦνε διαχόσσοι τραχόσσοι ἀντρες μὲ νοῦ καὶ μὲ χαραχτήρα νάντικαταστήσουν τοὺς διάφορους Κουντουριώτες καὶ Στάνιδες.

★

ΜΑ γιὰ νὰ πιτύχει αὐτὸ χρειάζεται νὰ γίνει στὴν Ἀθήνα ἔνας σοθαρὸς πολιτικὸς σύλλογος μὲ παρακλάδια του στὶς ἑπαρχίες καὶ μὲ κύριο σιτόπ του νὰ χτυπήσει στὶς ἔκλογές της προσωπικὰ κόμματα.

Ο, τι ἔκαμε μὲ τὰς κοινωνικής, οἱ ἀξιωματικοί, γιὰ νὰ καλυτερέψουν τὴ δέση τους, γιατὶ νὰ μὴ ζητήσουν νὰν τὸ κάνουν καὶ ὁ ἄλλες κοινωνικὲς τάξεις;

Διγή θέληση μονάχα χρειάζεται καὶ ἡ θέληση δὲν πρέπει νὰ μᾶς λείψει καὶ τούτη τὴ φορά, γιατὶ θὰ χτυπηθούμε διπλά τὸ κεφάλι μας καὶ θάνατο ἀργά πιά.

Ἡ δεύτερη ἐπανάσταση ποὺ θάρρει, δὲ θάρρει μὲ τόση τάξη καὶ μὲ τόση φρονιμάδα, σὰν τὴ χτεσινή, κι οὔτε γάνται πὰ επανάσταση διπρέπεται.

γιὰ νὰ χυθοῦν ἐτοιμασμένα
στὰ μεθοκόπια η στὰ σεφέρια.

Καὶ τώρα μπῆκε δέ Μάης δ μήνας,
μπῆκε μὲ τὴν Πρωτομαγιὰ του,
τὴ χαροκόπια θυγατέρα,
καὶ νὰ σταπλόχωρο λιβάδι,
στολόχωρο, στολανθισμένο,
μεθάπε καὶ σκούζει καὶ φρενιάζει
τῆς γυφτουριᾶς τὸ πανηγύρι,
τὸ πανηγύρι τῆς Κανάβας.
Κ' ηρεματιὰ ποὺ τὸ χωρίζει
τὸ ἔνα τάπλοχωρο λιβάδι
οὲ δύο ἀδερφάκια λιβαδάκια,
βλέπει ἀπὸ τὴ μά της ἀκοη, βλέπει
κι ἀπὸ τὴν ἀκοη της τὴν ἄλλη,
σὲ μιὰ τριγύρω ρερομάντα,
γιορτὴ παράξενη μεγάλη
τὸ χρόνο μιὰ φορά,
στὸ έμπα τοῦ Μάη τοῦ μήνα,
στάνθια τοῦ Μάη καὶ στὴ χαρά.

Ἐρχονται οἱ γύφτοι, οἱ γύφτοι, οἱ γύφτοι!

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΒΓΕΝΕΙΕΣ

«Ἄσ ἀφίσουμε τοὺς βλάκες νὰ φωνάζουν. Τὰ φλύαρά τους λόγια δὲ θὰ κάνουνε ἀδάνατο πανένα, ὅπως δὲν μποροῦντε καὶ νῦφαιρέσουνε τὴν ἀδάνασια ἐκεῖ ποὺ δὲ Απόλλωνας τὴν ἔταξε.»

Beethoven (1801)

Στὸ 379 φύλλο τοῦ «Νουμᾶ» δὲ κ. Γ. Λαμπελέτ ἔγραψε γιὰ τὶς «μουσικές μου κουδέντες» καὶ μᾶς λέει πῶς τοῦ κλέφαμε τὰ σοφά του λόγια! Τοῦ ζητῶ συγνώμη ποὺ ξέχασα νὰ κλέψω καὶ τ' ἀλάτι τους, καὶ ἔτοι ξέχιναν «ἄνοστες κουδέντες».

Κατόπι μᾶς λέει δὴ τὸν ἔβρισα.

«Άλλο κακὸ πάλε τοῦτο! Τὸν παρακαλῶ νὰ μὲ ξαναδιαβάσῃ καὶ νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ σὲ ποιό μέρος τοῦ βρίσκων.

«Αν δὲ κ. Ξενόπουλος ἔγραψε γιὰ τὸν Καλομόριη καὶ γιὰ μένα καὶ ὅχι γιὰ τὸν κ. Γ. Λαμπελέτ καὶ τὸ μουσουργὸ κ. Ἀξιώτη, ἀς τοῦ ζητήσουν τὸ λόγιο.

Μήπως ἐπῆρε τὸ «καδγάς γιὰ τὸ πάπλωμα» ἢ ἐκείνο ποὺ ἔγραψε δὲ Καλομορίης «μὲ τὸ κοντόξυλο» γιὰ τὸν ἔαφτό του καὶ γιὰ τὸ μουσουργὸ κ. Ἀξιώτη;

«Αν οἱ μουσικοὶ καὶ οἱ μουσουργοὶ μᾶς αὐτοὶ «πάσχουν ἀπὸ μανίαν καταδιώξεως», δὲ φταίει νομίζω κανένας.

Μήπως τοὺς ἐτάρχησαν δσα ἔγραψε δὲ Καλομορίης γιὰ μένα στὸ 378 φύλλο τοῦ «Νουμᾶ»;

Γιὰ νὰ μὴ χολοσκάνη τοῦ γράφω καὶ γὼ δυὸ καλὰ λόγια.

«Ο κ. Λαμπελέτ μαζὺ μὲ τὸ μουσουργὸ Ἀξιώτη εἶναι οἱ πρῶτοι ποὺ ἀρχισαν τὸν πόλεμο γιὰ τὰ χάλια τοῦ Ὁδείου, βγάλανε καὶ τὴν «Κριτικὴ» γιὰ νὰ τὸ πολεμήσῃ καὶ εἰπαν πῶς σὲ λίγες μέρες θὰ βγάλουνε καὶ βιβλίο! πάλε γιὰ τὸ κακόμοιρό μας τὸ μουσικοσκολεῖο, καὶ πῶς στὸν ἐπίλογο θὰ μᾶς διαπαντήσουν δπως πρέπει!

Τοὺς ρωτῶ : φτάνουν μονάχα τὰ λόγια;

1) Καὶ δὲ κ. Λ. Καμπηλιέρης, παλιὸς καθηγητῆς τοῦ Ὁδείου μας, εἶπε δὲ κακόμοιρος ἀρχετὰ λυπηρὸ καὶ παράξενα πράματα γιὰ τὴν κατάσταση τοῦ Ὁδείου ἐπρόσεξεν ἐκεῖνο τὸ μικρὸ βιβλιαράκι; Μονάχα δὲ κ. Ζ. Παπαντωνίου ἔγραψε τότε, δῆλοι οἱ ἄλλοι ἔκαναν τὸ στραβό καὶ τὸν κουφό!

«Ηθελα νάθαζα δλη τὴν περιγραφὴ ἐδώ. Μακρὶ ἵσως λίγο, μὰ ὅχι καὶ κουραστική, ἀπεναντίλας γιομάτη ποιηση καὶ χρώμα, γιομάτη ζνοια καὶ διμορφιά.

Γατζάοι, Κατσίβελοι, Νετότσοι,

Σίντηδες, Ρόμοι, Ζαπαράδες,

κάθε δρομα, κάθε γενά!

Κ' οἱ βουλγαρόφωνοι ἀπὸ τὸ Ασύναβη

κ' οἱ γύφτοι ἀπὸ τὴ Μολδοβιλαχά,

κ' ἀπὸ τὴν Κύπρο καὶ ἀπὸ τὸν Καύκασο,

κ' οἱ γύφτοι ἀπὸ τὰ Αωδειάνησα·

κ' οἱ μελαφοὶ κ' οἱ ἀρουνδοτρόφοι,

κ' οἱ ἀτσίγγανοι μὲ τὶς μαϊμούδες,

κ' οἱ ζουργαχίληδες ἐδώ εἶναι,

κ' οἱ σγουρομάλληδες ἐδώ εἶναι,

κ' ἐδώ εἶν' οἱ μπόιδες κ' οἱ φονιάδες,

κ' αὐτοὶ ποὺ ζοῦνε μὲ τὸν λόγονς

μέσα στὰ σπήλαια καὶ στὶς τρύπες,

ἄγριοι, μισόγυμνοι, ζόμοι, πλάνοι,

κ' ἔχουν τὰ χέρια τους καμάκια,

κ' ἔχουν τὰ δόντια τους ἀρπάγια.

· · · · ·

· Ακόμα δυὸ λόγια γιὰ τὸν κ. Λαμπελέτ.

Τὸν ἔρκαριστῷ γιὰ τὸν τίτλο ποὺ μοῦ, ἔδωσε «νεαρὸς μαθητής»· μεγάλη τιμὴ γιὰ μένα· ἔχω τὴν ταπεινὴ γάνωμη πῶς δὲ ληγθινὸς τεχνίτης ποτὲς δὲ μᾶς λέει πῶς τὰ ξέρει ὅλα καὶ πῶς εἶναι μουσουργὸς καὶ πάντα... ἀλλὰ πάντα εἶναι μαθητής ξάπει τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ κατεβῇ στὸν τάφο.

· «Αν εἰμαι νεαρὸς δηλ. πιὸ νέος ἀπὸ τὸν κ. Λαμπελέτ, γrand avantage pour lui.»

· «Ενα ἔνοιωσα ἀργὸ δόλιος, πῶς ἔχωσα ἔφτα δόλικηρα χρόνια ἔδω στὸ Παρίσι καὶ πῶς ἔπρεπε νὰ κάτσω στὴν Ἀθήνα μὰ νὰ πάρω μαθηματα ἀπὸ τοὺς μουσικοὺς καὶ μουσουργούς μας, πρῶτα βέβαια μουσικῆς καὶ κατόπι ἔγγενειας, καὶ νὰ μάθω ἀκόμα καὶ τὴν τέχνη νὰ στήνω καθηγάδες.

· Εἶναι θιλερὸ νὰ βλέπουμε στὴν πατρίδα μας ἐκείνους ποὺ διαρκῶν γανάζουν γιὰ τὴν Ἐθνική μας μουσικὴ γάνγραρεύουν μὲ τὸ στανιὸ νὰ μᾶς στήσουνε καθηγάδα, καὶ τοὺς μουσικούς μας νὰ τρώγονται σὰν τὰ λυσσασμένα σκυλιά καὶ νὰ πολεμοῦνε χεροπόδαρα νὰ βγάνη δένας τὰ μάτια τ' ἀλλουνοῦ ἢ νὰ τοὺς λερώση μὲ βρισές.

· Μὲ μπόλικα λόγια, μὲ τοὺς καθηγάδες καὶ μὲ τὸ δρόμος τὶς καθημερινὲς φημερίδες Ἐθνικὴ μουσικὴ καὶ σκολὴ νομίζω πῶς δὲ γίνεται ποτές.

· «Αν ἀληθινὰ λαχταροῦμε νὲ ἀποχτήσουμε ἔθνικὴ μουσική, ἀς ρίξουμε καὶ μιὰ ματιὰ στοὺς ἄλλους